Kolm naelad narid, ja 2 naelad rõa-jahho andwad 7 naelad leiba; 3 naelad narid ühhe jahho naelaga andwad 5 naelad leiba.

Neid narid kedetaks üks päew enne leiba sisse kastmist õige pehmeks, siis koretaks nende nahka mahha ja litsutaks neid puu lussikaga wei kulpiga ni weddelaks kui paksu pu tru, ja siis seggataks jahhoga ärra, pantak siis ni kui muud leiba kaima, ja küpsetaks tedda nendasammoti kui muud leiba.

Saksa maal tehhaks neid narid kessa nurme sisse, ja woetaks parrast Jani päewa ülles, et weel rukkid weip sisse külwada, ja nemmad annawad nisuggusest kessa nurmest heästi wälja. Monnel paikal tehhaks neid ka rukki kõrre peäle, ja Märti ajal woip neid ülleswotta, enne kui ma ärrakülmap.

---

## III. Õppetus.

### Kuitao neid karthowlid mitto aastad ärramäddanemisse eest woip ärrahoida.

Neid karthowlid arwataks mitmes paikas leiba sarnatseks. Irlandi maal mis Anglia maa liggi on, siggiwad nemmad keige Europa sees keige parreminne. Ei seäl ma rahwas ei näe egga rõa-eggo nisso-waid ikspä nis kartohwle-leiba. — Anglia-maal peetaks neid nendasammoti kalliks, ja ommad ka pea nisammoti sead kui Irlandi maal. Sepärrast on se ka neil laewa meestele keige raskem pudus merre peäl, et nemmad seäl karthowlid ei sa. Nemmad on sepärrast wägga püüdnud neid ärramäddanemisse eest hoidma. Wimaks on üks Anglia-maa Universiteet ommeti sedda kunsti wälja leidnud, ja rahwadale awwalikkult teäda andnud:

Neid karthowlid leikataks keige omma korega õhhukesseks libblukesseks, ja pantaks ahjo sisse kuioma; siis peawad nemmad kaua aega wasto. Sesamma Universiteet läkkitas nisuggutsid kartohwli libblukessid Jamaika sare peäle, mis teise ma-ilma jao, Amerika liggi on. Kolme aasta järrel saiwad nemmad monned neist kuiwatud kartohwli libblukestest seält jälle taggasi, ja es tunne neist mingisug-

Eesti-Ma-Rahwa Kalender 1808, lk. 22